

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
Egész évre 150 lej, félévre 85 lej.
Egyes szám ára 4.— lej.
Külföldre egész évre 250.— lej.

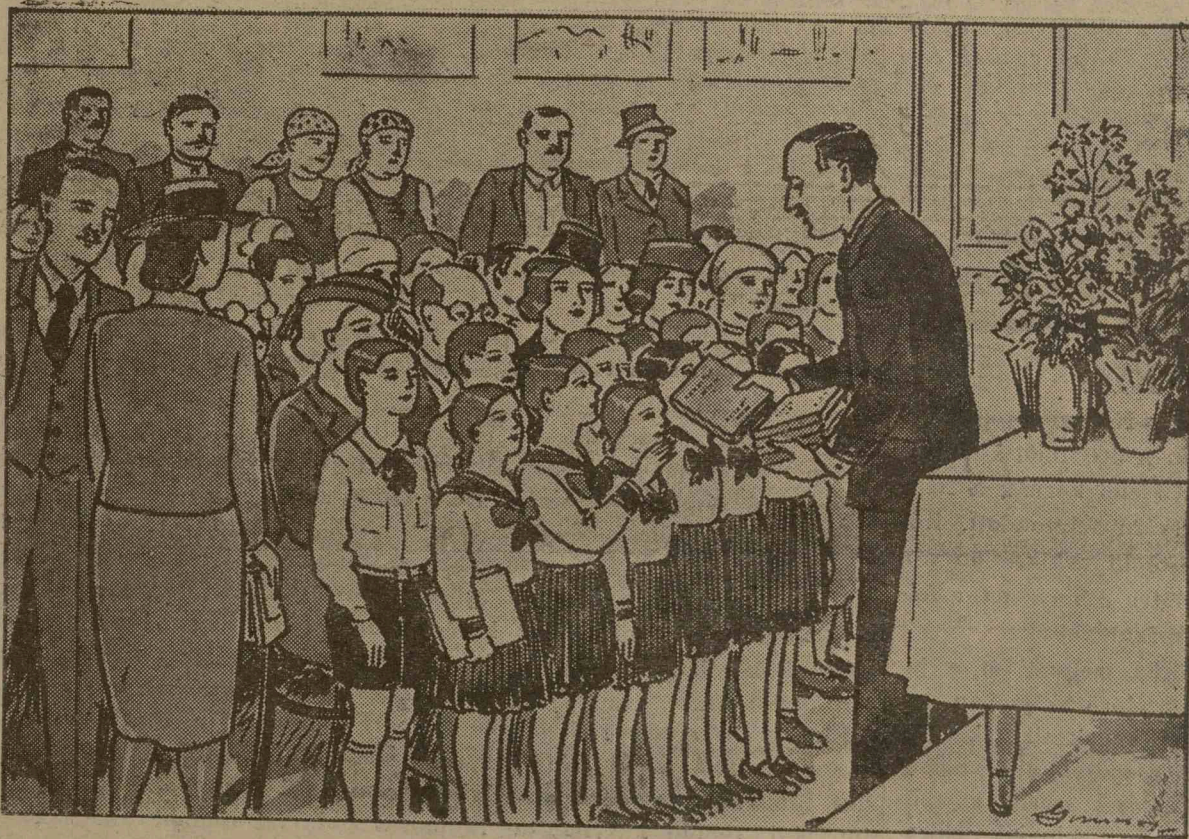
Főszerkesztő: GYALLAY DOMOKOS
Felelős szerkesztő és igazgató:
Dr. SZÁSZ FERENC

Laptulajdonos: MINERVA R.-T.
Megjelenik minden szombaton.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Cluj, Strada Baron L. Pop 5. szám.

Jutalomkönyvet a szorgalmas tanulóknak!

A mai súlyos időkben mindenki csak kettőzött szorgalommal és munkával állhatja meg a maga helyét. A munka sikeréhez a szorgalom mellett elsősorban a tudás járul hozzá. A falusi gazdálkodó éppen úgy, mint a városi ember napról-napra sok olyan új kérdéssel kerül szembe,

élet és a leckét az őszi terméseredmények kérdezik fel. Akkor tudja meg a gazda, hogy jól tanulta-e meg az új leckét. Aki jól tanult és szorgalmasan dolgozott, annak az őszi vásárok hozzák meg a jutalmat. A tanulás azonban nem mindig sikerül. Sokan vannak, akik most felnőtt korukban

amelyet nemrégén még el sem képzelt volna. A gazdálkodó például megélhetéséért olyan újdívatú növényeket termel, amelyekről néhány esztendővel ezelőtt nem is hallott. Hogyan érhetne el tehát ezekkel az új növényekkel kielégítő eredményeket? Hiszen még a legtapasztaltabb gazdák is tanácstalanul állanak az ilyen szokatlan kérdésekkel szemben. Mindezekre az új kérdésekre csak egyetlen módszer adhat kielégítő feleletet: a tanulás. A városi ember és a gazda tovább kell, hogy járja az iskolát, ahol gyermekkorában elhagyta. Ezuttal azonban a tanítómester maga az

teljesen tanácstalanok, mert nem tudják hogy miként fogjanak hozzá a tanuláshoz. Hiába veszik elő a könyveket, mert bizony nehezen tudnak azokban tájékozódni. A tanulást is, éppen úgy mint minden mesterséget, fiatal korban kell elsajátítani. Akkor, amikor a leendő gazda még csak mint iskolás gyermek ül az iskolapadban. Az ész akkor még fogékony, a gondok sem nehezítik és nem kötik le a figyelmet. S aki abban a korban megszokja és elsajátítja a tanulás mesterségét, az a későbbi korban sem áll meg tanácstalanul a könyv mellett.

De hogyan értesítsük meg az iskolás gyerekekkel, hogy később, esetleg csak évek múlva hasznát fogja venni szorgalmának? Hogyan magyarázzuk meg, hogy ha elsajátítja a tanulás mesterségét, akkor tíz, vagy húsz év múlva majd jobb jövedelme lesz, mint annak, aki iskolás korában nem tanult? Ő csak azt látja, hogy minden igyekezetéért legfeljebb jobb bizonyítványt kap, aminek egyelőre nem látja közvetlen hasznát, mert bizony nagyon meg kell érte dolgozni. Miért nem kap ő is valami jutalmat az élettől, min az a gazda, aki minden évi szorgalmáért az aratáskor elnyeri munkájának gyümölcsét?

Ennek a hiánynak pótlására, a jó tanulók munkájának buzdításául szolgál a szorgalmas ifjak jutalmazása minden évvégi vizsga alkalmával. Ezeknél a jutalmazásoknál győződik meg arról a tanuló, hogy egész évi tanulása nem volt hiába való. A jól megérdemelt jutalom így nem késik tíz-húsz évig, mint az életben. Ez a jutalom egyúttal arra is serkenti a gyermekeket, hogy következő évben is kettőzött szorgalommal foglalkozzanak tanulmányaikkal. Az évről-évre elnyert jutalmak büszke öntudattal töltik el, mert tudják, hogy mindezt saját munkájukkal szerezték.

A tanuló számára legszebb jutalom a jó könyv. A szorgalmas tanuló néhány év alatt a jutalomkönyvek révén egész kis könyvtárat gyűjthet össze és ez a könyvtár képezi első saját vagyonát, amire feltétlenül büszke is lehet. A tanulók előmenetelét szem előtt tartó tanítók minden évben gondoskodnak megfelelő jutalomkönyvekről, mert tudják, hogy ezek a könyvek az ő munkájuknak legjobb támaszai.

A jutalomkönyvek beszerzése ma már nem képez nehézséget. Mióta a Minerva-nyomdai intézet felállította Jutalomkönyv-osztályát, a tanítók és iskolai előjáróságok igen kedvezményes áron szerezhetik be a szükséges könyveket. Az osztálynak vezetője, dr. Görög Ferenc ezeltől 11 évvel indította meg a munkát és azóta, 1929-től 1939. év

végig összesen 101.118 könyvet küldött szét jutalomkönyvként az egész országban különféle iskolákhoz, 2.686,771 lej értékben. Minden évben a vizsgák előtt több mint hétézer címre küldi szét a Jutalomkönyvosztály felhívásait, iskolákhoz, szövetkezetekhez, lelkészekhez, és tájékoztatja a vezetőket a kapható könyvekről. A jegyzék mindazokat a belföldi és külföldi kiadású, jutalomkiosztáshoz alkalmas könyveket tartalmazza, amelyeket a nemzetnevelésügyi minisztérium erre a célra engedélyezett. A jegyzék részletesen felsorolja a könyveket, feltünteti azt is, hogy az egyes könyvek milyen korú fiúknak, vagy lányoknak alkalmasak és megjelöli azoknak kedvezményes árát. Az osztály még ebből a leszállított árból is nagy engedményeket tesz. Így például egyes könyvek megrendelésénél ugyanannyi értékű könyvet teljesen ingyen, ajándékképpen küld. A legnagyobb kedvezményt a Petőfi verseinek jubileumi kiadásánál nyújtja, mert egy kötet áráért három kötetet küld, Petőfi halálának 91 éves évfordulójáig, 1940. július 31-ig.

Természetes, hogy ilyen körülmények között a jutalomkönyvek iránt az érdeklődés még a jelenlegi nehéz körülmények között is napról-napra fokozódik. Nem igen fordul elő, hogy valamely jutalomkönyvet rendelő iskola akár egy évben is kimaradjon a rendelők közül. Még amikor új tantervek veszik át a tanulók gondozását, akkor is az új tanítók nemes örökségként veszik át elődeiktől a Jutalomkönyv-osztás nemes hagyományát. Ez a mozgalom képezi az első maradandó összekötő kapcsot az iskolából kikerülő ifjak és a könyvek között. A megjutalmazott tanulók egész életükre magukkal viszik az iskola padjai közül a könyvek szeretetét és megbecsülését. A jutalomkönyv a legbiztosabb eszköz, hogy a tanuló ne csak az iskolának, hanem a tudásban és erényekben gazdagabb élet számára tanuljon.

Dr. Parádi Ferenc.

Külföld

Felmondtak a Népszövetség 300 tisztviselőjének. A 300 főből álló népszövetségi tisztviselői karnak a Népszövetség főtitkára felmondott. Köszönetét fejezte ki nekik, hogy a tisztviselők belátva a helyzetet, a felmondást tudomásul vették.

Ellentámadásba mennek át a japánok. Lapunk előző számában közöltük, hogy a kínaiak sikereket értek el a japán csapatokkal szemben. A legújabb jelentések szerint a japánok megállították a kínaiak előrenyomulását és ellentámadásba mennek át. A japánok több helyen áttörték a kínai arconalat és több ezer kínait ejtettek foglyul.

Nem szabad Franciaországban ejtőernyős német katonákra lőni. A francia rádió több ízben felhívta a francia közönség figyelmét, hogy ejtőernyőssel szálló német katonák

ra ne lőjenek. A rendelkezés Németországnak azzal a tiltakozásával áll összefüggésben, hogy nemzetközi jogellenesnek minősítette a védtelen ejtőernyősök lelövését és megtorlásokat helyezett kilátásba.

Német-magyar tárgyalások. Budapesten német-magyar tárgyalások folynak. A tárgyalások során a két ország között kölcsönösségi egyezményeket fognak kötni. A tárgyalások tulajdonképpen a múlt évben kezdődtek meg Berlinben és különböző okok miatt csak most került sor folytatásukra.

Lindbergh ezredes rádióbeszéde. A Rador távirati iroda jelentése szerint Lindbergh ezredes, a világhírű amerikai repülő nagyhatású rádióbeszédet mondott. Kérté az Egyesült Államok népét, hogy ne engedje magát befolyásoltatni azok által, akik európai támadástól félnek. Az Egyesült Államok népének nem kell tartania külföldi támadástól, mert ha Amerika nem vegyül bele a viszályba, Amerikát nem fenyegeti háborus veszedelem az európai helyzet miatt.

A belga király Franciaországba menekült. Lipót belga király és családja francia területre menekültek.

Menekülnek az amerikai állampolgárok Európából. Európából százezre számra utaznak haza az amerikai állampolgárok. Az amerikaiak főképpen olasz hajókon kelnek át az Óceánra.

Sok az arany Amerikában! Az Északamerikai Egyesült Államok aranytartaléka állandóan növekszik. Jelenleg a világ aranytartalékának háromnegyedrésze az Északmerikai Egyesült Államokban van.

Finnország a balti államokkal óhajt együttműködni. A finnek a három balti állammal közös gazdasági és politikai tömbbe akarnak tömörülni. Ha a terv sikerül, ennek az északeurópai egyensúlyi helyzetre nagy hatása lesz.

Szigoruan őrzik a mossuli petróleum-vezetékét. A Közelkeleten levő mossuli petróleumvezetékét az angolok szigoruan őrzik. Mindenkit, aki a petróleum vezetékhez közeledik, felszólítás nélkül lelőnek.

Eldugott lőszerraktár.

A hadviselő felek a most folyó háboruban óriási mennyiségű lőszert használnak el. Képünkön egy erdőben eldugott, leplezett német lőszerraktárt mutatunk be. A lőszerraktárak elhelyezésére különösen nagy gondot fordítanak, mert ha a tüzéség egy lőszerraktárt eltalál, abban óriási pusztítást okoz.

vaktárak elhelyezésére különösen nagy gondot fordítanak, mert ha a tüzéség egy lőszerraktárt eltalál, abban óriási pusztítást okoz.

Ellenfelek.

Hollandiában tovább folyik a munka..

Göring vezértábornagy.

Gamelin tábornok.

Képünkön két ellenséget mutatunk be. Első képünk Göring vezértábornagyot, a második pedig Gamelin tábornokot mutatja be. Göring tábornok a német légiereő legfőbb parancsnoka. Gamelin tábornok a francia hadsereg fővezére.

A tulipánok és jácintok országában lassan-lassan visszatér az élet a rendes kerékvágásba. A virágok megint megindultak a munka és szakszerű ápolásban részvenők néhány napig gondozatlanul maradt virágültetvényeket. Képünkön egy jácintmezőt mutatunk be.

Rögtönítélő bíraskodás Franciaországban. A francia igazságügyi minisztérium rendelettvénnyel készítette, amelynek célja, hogy meggyorsítsa egyes büntények megtorlását. A hadseregparancsnokság kérésére a francia kormány elrendelte, hogy a hadtestek mellett működő katonai törvényszékeket rögtönítélő bíróságokká alakítsák át. A rögtönítélő bíróságok fognak ítélni mindazok felett a polgári és katonai személyek felett, akik katonai természetű, vagy az állam biztonsága elleni büntetéseket követtek el.

Az amerikai közvélemény háboruellenes. Ötezer amerikai tudós és vezető ember aláírásával kérés érkezett Rooseveltnél elnökhöz. Az aláírók arra kérik az elnököt, hogy mindent kövessen el, hogy Amerika ne avatkozzék be a háboruba. A kérés arra mutat, hogy az amerikai közvélemény nem óhajtja a háboruba való belépést.

Magyarországon nyugalommal fogadták a romániai behívásokat. A Rador távirati iroda közli, hogy Magyarországon a román tartalékosok legutóbbi behívásának hírére nyugalommal fogadták. Hivatalos körök megállapításai szerint Romániának ez az óvatossági intézkedése a jelenlegi körülmények között egészen természetesnek tekinthető.

A magyar kultuszminiszter Velenében. Hómann Bálint, magyar vallás- és közoktatásügyi miniszter résztvett a velencei képzőművészeti kiállítás megnyitására. A kiállítást Viktor Emánul olasz király és császár nyitotta meg.

A német hadsereg nem akar átvonulni Svédországon. A svéd külügyminisztérium megcáfolta a hírt, mintha Németország engedélyt kért volna arra, hogy a svéd kormány Svédország területén, Narvik felé engedje meg a német csapatok átvonulását és hadiszerek átszállítását.

Ujra Rooseveltnél választják elnököt? Amerikai híradás szerint az Észak-amerikai Egyesült Államokban levő kormányzó pártok egyezséget kötnek Rooseveltnél újválasztása érdekében. A különböző helyeken tartott választó-képviselők megválasztása során legtöbb helyen Roosevelt pártja aratott győzelmet.

Állambiztonsági intézkedések Angliában. Az angol külügyminiszter rendeletére Archibald Ramsay angol kapitányt letartóztatták és a brixtoni fogházba szállították. Egyidejűleg nemzetvédelmi okokból több letartóztatási parancsot adott ki az angol külügyminiszter. A hivatalos jelentés szerint a letartóztatottak olyan szervezetek élén állottak, amelyek veszélyeztetik az állam biztonságát.

Nagy lelkesedéssel fogadták Albániában az olasz külügyminisztert. Ciano gróf, olasz külügyminiszter több napos látogatást tett Albániában. Az olasz külügyminisztert az albán lakosság nagy lelkesedéssel fogadta. Ciano gróf Albánia fővárosában, Tiranában megtekintette a közmunkákat. Este az olasz külügyminiszter tiszteletére fáklyásmenetet rendeztek.

Jugoszlávia megőrzi semlegességét. A Rador távirati iroda jelenti, hogy Jugoszláviában teljes nyugalom van. Illetékes körök kijelentették, hogy Jugoszlávia minden körülmények között megőrzi semlegességét. Jugoszláviában az az általános felfogás, hogy Jugoszláviát egy szomszédja részéről sem fenyegeti támadás veszedelem.

Bezárták Franciaországban a mulató helyeket. Franciaországban a külügyminiszter rendeletére az egész ország területén bezárták a tánchelyiségeket, éjjeli mulatókat és játék kaszinókat.

Cáfolják a magyar-német katonai szerződés hírére. A Rador közli a Magyar Távirati Iroda jelentését a magyar-német katonai szerződésről elterjedt hírekkel kapcsolatban. A hír szerint egyes külföldi újságoknak az az állítása, hogy Magyarország és Németország között katonai szerződés jött volna létre, nem felel meg a valóságnak.

A döntő csata tovább tart.

Két hete mult, hogy a német csapatok elindultak Hollandia, s Belgium felé, hogy amint a német jelentések állították, ezeknek az országoknak semlegességét megőrizzék. Amint a Rador jelentésekből megállapítható, ez az előretörés olyan gyors iramban történt, amilyenre alig van példa a világtörténelemben, Hollandiát öt nap alatt szállották meg s ma már Belgium nagyrészt elfoglalták, sőt már jó mélyen bent vannak Franciaországban is.

Az utolsó hét kiemelkedő eseménye kedden történt, amikor jelentették, hogy a német haderő körbefogta Belgiumban és az ettől délre levő szövetséges haderőt. A belgiumi Daladier vonal áttörése után a német páncélos osztagok gyors tempóban lerohantak Amiens és Arras irányába, onnan jobbra kanyarodtak és rövidesen elérték Abeville várost, amely jóval lennebb fekszik, mint Calais. Ugy a német, valamint az olasz lapok egyöntetűen jelen-

tették, hogy a német haderő előretolt páncélos osztagai ezen a meglehetősen nagy területen egymillióra tehető szövetséges haderőt fogtak közre. A Rador távirati iroda által hozzánk közvetített Stefani jelentés szerint a németek elfoglalták Laont s az Oise és az Aisne közötti esaternát s ezzel a német csapatok a La Manche csatorna elé érkeztek s így bekerítették a belgiumi angol, francia és belga haderőket. Ez a nagyszabású és a hadvezetésben páratlanul álló haditény meglátszott a Páris felé való előnyomulást, mert a német csapatok előbb itt akarnak eredményeket elérni és csak azután folytatják Páris felé való útjukat. A tárgyilagosság kedvéért meg kell állapítanunk, hogy az angol és a francia hadijelentések napokig cáfolták a német és az olasz jelentéseket, utóbb azonban ezek a jelentések megerősítést nyertek.

A mult hét keddjén Reynaud miniszterelnök és

hadügyminiszter a szenátusban nagy beszédet mondott, amelyben többek között kijelentette, hogy Franciaország veszélyben van és nem hallgat el semmit a valóságból. „Egyes hihetetlen hibák folytán, amelyek azonban büntetlenül nem maradnak, — mondotta Reynaud, — a Meuse folyón átvezető hidakat a tervek ellenére a szövetséges csapatok nem robbantották fel. Ennek következtében a betörő német motorizált és gépesített hadosztályok negyvennyolc órán keresztül megszakítás nélkül nyomultak előre s elfoglalták Amiens és Arrast.“ Azután pedig a francia miniszterelnök kijelentette, hogy a klasszikus hadvezetési módszer az új hadviselési felfogással szemben kudarcot vallott. Itt jelentette be, hogy Gamelin tábornok, a szövetséges haderők szárazföldi főparancsnoka visszavonult és helyébe Weygand tábornokot nevezték ki. Beszéde végén hangoztatta, hogy Franciaország nem halhat meg és ha valaki azt mondaná, hogy csak a esoda mentheti meg, azt válaszolná, hogy ő hisz a esodákban, mert hisz Franciaországban.

Azután nyilatkozott Weygand, a szövetséges csapatok új fővezére is s kijelentette, hogy ha a szövetséges haderő egy hónapig ellenáll, akkor bármédig ellent fog állani. Ugyanakkor a német jelentések beszámoltak arról, hogy Belgiumban és Északfranciaországban a harc tovább folyik és a La Manche csatorna felé nagy erővel nyomul elő a német hadsereg. A franciák időközben visszafoglalták Arras városát, s a szövetségesek jelentései egybehangzóan arról számoltak be, hogy a bekerítést csak könnyebb gépesített csapatok valószínűsíthetik meg. Az egymillió hadsereg közben több ízben megkísérelte a harapófogóból való kitörést, s a dél felé való visszahúzódást, de a német csapatok gyorsasága ezt mindig megakadályozta. A német hivatalos jelentés az ugynevezett cambrai áttörés meggyengülését jelentette, s ezután a német haderő mind jobban előretört Calais irányában.

Angliában közben rendkívül nagy jelentőségű események zajlottak le. Attlee főpecsétőr, az ellenzék hajdani vezérszónoka új felhatalmazási törvényt terjesztett be, amely kimondja, hogy a jövőben nemcsak az egyéni munka, hanem minden vagyoni felett az állam rendelkezik. Hetenkint hét napig és napi tizenkét órát kell dolgozni Angliában. Az új törvényt nemcsak az alsóház és a szenátus fogadta el, hanem a király is gyorsan szentesítette és ezzel Anglia is belépett a totális államok sorába.

Miután a szövetséges haderők nem tudtak kiszabadulni a német harapófogóból, a német gépesített csapatok mind szűkebbre vonták a területet, közben elfoglalták Boulogne városát, amely Calais alatt a tengerparton fekszik és ezzel teljesen lezárták a kört. A Stefani ügynökség jelentése szerint, amelyet a Rador közvetített hozzánk, a német csapatok már pénteken megközelítették Calais városát, amely Dowertől, Anglia kikötőjétől alig fekszik messzebbre harminc kilométer távolságnál. E jelentés szerint Calaisból a lakosság menekül, s a német repülők bombázzák a La Manche csatornán áthaladó menekülteket szállító hajókat.

A legfrissebb Rador jelentések szerint a németek vasárnap elfoglalták Calais városát és a gyűrű mind szorosabbra vonták. Több várost elfoglaltak és hatalmas német erősítések vonultak fel a bekerített hadsereg végső megsemmisítésére. Azt is jelentik a németek, hogy erre a területre már alig lehet élelmiszert szállítani, a hadianyag is már kifogyóban van, az angol haderő pedig csak azért nem tud hazautazni Angliába, mivel a német csapatok az útját elvágják és így kénytelenek tovább harcolni. A szövetséges haderők szárazföldi haderejének főparancsnoka, Weygand tábornok meg van elégedve az itt harcoló francia, belga és angol csapatok szellemével és eddig elért eredményeivel.

Lapunk zártakor a Rador távirati iroda közlése szerint Olaszországban már betiltották az egész gépkocsiforgalmat. Mussolini Graziani marsal és hadügyi államtitkár jelenlétében fogadta Grossi és Guzzoni hadsereg parancsnokokat, Bergna tábornokot, a légvédelem helyettes vezérkari főnökét és más katonai méltóságokat, akik a hadügyminisztérium mozgosítási osztályánál működtek. A Duce jelenlétében megtartott nemzeti tornaünnepélyen háborus tüntetés volt, plakátok jelentek meg, amelyekre az volt írva: „Háboru, Háboru!“ „Veled akarunk menni Duce!“ Ugyancsak háborus tüntetések voltak a toscanai önkéntesek gyűlésén, ahol Farinacci államminiszter kijelentette, hogy az olaszok ünneplik a németek győzelmét. Beszédében rámutatott arra, hogy a háboru a nemzetközi zsidóság készítette elő. Anglia el akarta zárni Olaszország elől a terjeszkedés útját s Franciaország is 1914. előtt és után is ellensége volt Olaszországnak. Beszéde végén kijelentette, hogy Olaszországnak a helye a közös ellenség ellen harcoló Hitler hősies Németországa mellett van.

A német tengerészet tevékenysége az Atlanti Óceán déli részén. Az Atlanti Óceán déli részén, nem messze Délafrika partvidékeitől, több angol hajó aknára futott és elsüllyedt. Megállapították, hogy az Atlanti Óceán déli részén egy német repülőgép anyahajó végzi a hadműveleteket. Az anyahajó 40 repülőgépet visz magával.

A bucarestii magyarság majálisa. A bucarestii református egyház jólsikerült mulatságot rendezett. A bevételt egy építendő elemi iskola és gyermekmenhely építésének céljaira fordítják.

Magyar festőművész sikere. A Velenében tartott művészeti kiállításon Mussolini díját Aba-Novák Vilmos festőművész nyerte el.

Letartóztatások az ir hadseregben. Az ir köztársasági hadsereg 76 tagját letartóztatták. A letartóztatottakat államellenes tevékenységgel vádolják.

Pénzhamisítókat tartóztattak le Tordán. Ujtordán pénzhamisító társaságot lepleztek le. A pénzhamisítókat papírpénzek hamisításával foglalkozták.

HIREK

Szerény keretek között fog lefolyni a június 8-iki ünnepség. II. Károly király Ófelsége Tatarescu miniszterelnökhöz levelet intézett, amelyben kéri, hogy trónralépésének tizéves évfordulóját, június 8-át, szerény keretek között ünnepeljék meg, mert a mai, gondterhes idők nem alkalmasak nagy ünnepségek megtartására.

Románia újabb jelét adta annak, hogy békés politikát óhajt folytatni. Az európai Duna-bizottság elé a román megbízott határozati javaslatot terjesztett elő a dunai hajózás biztonságának ügyében. Az európai Duna-bizottság egyhangulag elfogadta a román megbízott előterjesztését. A javaslat és a javaslat elfogadása újabb bizonyíték amellelt, hogy Románia fenn akarja tartani semlegeségét és békepolitikát akar folytatni.

Fontos intézkedés a békási legelőviszályban. A gyergyóbékásiak ismét elfoglalták a székely közbirtokosságok legelőit. Az érdekelt vagyonszövetségek vezetői Drimba József ezredes megyefőnökhöz fordultak panaszukkal. A megyefőnök azonnal intézkedett, hogy a csendőrség szerezzen érvényt a törvénynek és állítsa vissza a rendet a havasokon. A megyefőnök határozott intézkedésére a békásiak kivonultak az elfoglalt havasi legelőkről.

A Dávid Ferenc Egylet vándorgyűlése. A Dávid Ferenc Egylet sorozatos vándorgyűléseket rendezett. Közlebből Dicsőszentmártonban folyt le egy jólsikerült vándorgyűlés. A vándorgyűlésen a Központból résztvett: Kiss Elek dr. püspökhegyettes, Fikker János teológiai dékán és Simén Dániel teológiai tanár. A jólsikerült gyűlés megrendezéséért elismerés illeti Lukács Sándor dicsőszentmártoni unitárius lelkész.

Uj honvédelmi bélyegek kerülnek forgalomba. A kétszázalékos nemzetvédelmi illeték leróvásának megkönnyítése céljából két részből álló nemzetvédelmi bélyegeket fognak kibocsájtani. Az új bélyeg nagyon meg fogja könnyíteni az illeték helyes leróvásának ellenőrzését.

Június 1-ig lehet vágni az erdőket! Hogy az ország faellátását biztosítani lehessen, a földművelésügyi miniszter rendeletet bocsájtott ki, melynek értelmében az erdei vágatásokat június hónap elsejéig lehet folytatni. Ilyen módon remélik, hogy nagy falkészletek kerülnek raktárra.

Árvizek Moldovában és Bukovinában. Az esőzések következtében Moldovában és Bukovinában árvizek voltak. Az árvizek súlyos közlekedési zavarokat okoztak.

Anyák napja a marosvásárhelyi református egyházközségben. A marosvásárhelyi református egyházközség nőszövetsége, Nagy Endréné vezetésével megrendezte az anyák napjának ünnepségét. A jólsikerült ünnepélyen részt vett Tavaszy Sándor egyházkerületi főjegyző, püspökhegyettes is.

Vasuti szerencsétlenség. Rév közelében a kolozsvári személyvonat egy tehervonatba futott. A tehervonat mozdonya és több kocsija megrongálódott. 11 utas megsebesült. Valószínűleg hibás váltóállítás következtében keletkezett a szerencsétlenség.

Megjelent a Magyar Népegészségügyi Szemle. A Magyar Népegészségügyi Szemle májusi száma gazdag tartalommal jelent meg. Cikkei közül kiemeljük az Egészségügyi Kalendarium című értekezést. A folyóirat megrendelhető Targu-Muresen, Sfântu Gheorghe 20. szám alatt, a kiadóhivatalban.

Nem dolgoznak az angliai bányamunkások. Manchester közelében 4000 angol bányamunkás sztrájkba lépett. A hatóságok megtették az intézkedéseket, hogy a munka ismét megkezdődjék.

RÖVID HIREK

Rendezni fogják a köztisztviselők fizetését. A köztisztviselők fizetésrendezésének kérdésével egy bizottság foglalkozik. A bizottság a javaslattal elkészült, a javaslatot a kormány elé terjesztette.

Vilmos, volt német császár német területre költözött. Vilmos, volt német császár a hollandiai Doornból keletporoszországi birtokára költözött. A német kormány megadta az engedélyt a volt német császár letelepedéséhez, azonban azzal a feltétellel, hogy kizárólag, mint maganember fog Németországban szerepelni.

Földrengést jeleztek a műszerek. A bucurestii földrengést jelző intézet készülékei földrengést jeleztek. A földrengés tízezer kilométer távolságban volt.

Halálosvégű játék. Egyik Craiova megyei községben Oprea Stefan 15 éves gyermek revolverrel játszadozott. A revolvert ráfogta kis leánytestvére, a revolver elsült és a kis lány holtan esett össze.

Egy kisleányka tűzhalála. A szatmarmegyei Halmi határában leégett egy esőszkunyó. A kunyhóban bennégett egy tízéves kisleányka.

Máramarosban farkasok pusztítják a juhokat. Máramaros megye nyugati részében 20 farkasból álló eszoda pusztítja a juhokat. A farkasok eddig 140 juhot ragadtak el.

Németország segélyt küldött a magyar árvízkarosultak számára. A budapesti német követ közölte a magyar kormányval, hogy Németország százmaréka értékű anyaggal segítse a magyarországi árvízkarosultakat.

Magyar beszélő filmet játszanak Franciaországban. A franciaországi mozgófénykép színházakban magyar beszélő filmet játszanak. A filmben levő zenedarabok nagy népszerűsége tettek szert.

Éhségstrájkban meghalt egy bandita. Costica Rataru, egy rablóbanda vezére 35 napos éhségstrájk után a brailai kórházban meghalt.

Az Aranyosba fordult egy autó. Egy kolozsvári személy gépkocsi, amelyet Szorgos András soffőr vezetett, az Aranyos folyóba zuhant. Az autó két utasa az Aranyosba fulladt, két utast pedig az abrudbányai kórházban ápolnak. A szerencsétlenséget a soffőr ittassága idézte elő.

GAZDASÁGI TUDOMÁNY

Jó tanácsok gyógynövénygyűjtők részére.

Gidófalvy István, az Erdélyi Magyar Gazdasági Egylet Gyógynövénytermelési Szakosztály elnöke, értékes cikket irt a Magyar Népből, amelynek hatása alatt nagyon sokan kerestek fel engem, a fenti szakosztály előadóját, szakkérdésekkel. Én minden hozzám fordulónak megadtam a kellő utbaigazítást, de tekintettel a nagy érdeklődésre, szükségem találok a Magyar Népből minden olvasójával megismertetni a gyógynövénygyűjtés fogásait, amivel bárki tisztességes keresethez juthat.

A Magyar Népből és más lapokban is egész cikksorozatokot irtam már a gyógynövénygyűjtésről, mint kereseti lehetőségéről és írásomon sokan felbuzdulva, hozzá is fogtak a gyűjtéshez, de legtöbbször az első napon már abba is hagyták, mert egy órai gyűjtés után kijelentették, hogy nem érdemes azért a semmiségért hajladozni. Maga a gyógynövénygyűjtés nem is való olyanoknak, akik szellemi vagy testi képességükkel sokat tudnak keresni, hanem annak a gyermeknek és öreg asszonynak való, aki más kereset híjján mindennap megkeresi a maga 25—30 lejét, ami már a mindennapi megélhetését biztosítja.

Annak, aki sokat akar keresni a gyógynövényekben, az az alább ismertetett módon járjon el.

Vegyük az éppen most időszerűvé váló bodzavirágot. X községben Molnár uram, aki különben nehéz munkát nem tud végezni, kihirdeti a gyermekek között, hogy a bodzavirágot vigyék hozzá, mert ő megveszi egy lejért kilóját. Az első napon csak egy-két gyermek fog akadni, aki bodzát szed, de a második-harmadik napon már 15—20 gyermek is jönni fog a maga 4—5 kiló bodzájával. Molnár uram már előre megvette az általam irt gyógynövénygyűjtő ismertető füzetet 10 lejért és pontosan megtanulta a bodzavirágról szóló fejezetet, így egészen biztosan szép árut fog csinálni, mert csak azt tudja jó áron eladni. A barna áru senkinek se kell. A gyermekektől meg kell kivánni, hogy kosárba szedjék a virágot, mert a zsákba összegyűmösztölből sohasem lesz szép szárítmány. A virág vastag szárait egészen az ernyőig le kell vágatni, mert a száradás alatt a virág és a vékony szárrészek hamarabb száradnak, a vastag szárok 8—10 nap alatt és ezáltal a még nyers részekből a nedvesség a szárazba vándorol és azt megbarnítja, értéktelenné teszi.

A gyermekeket figyelmeztetni kell, hogy még a szedés napján vigyék be a virágot, mert ha éjszakára

is a kosárban marad, akkor bemelegszik és megbarnul, a már egyszer barnás virágot ne is tegyék száradni, mert abból nem lesz sárga szárítmány, pedig a vevők megkivánják a szép kénsárga színt.

Amint a nyers virág beérkezett azt azonnal terítsük ki a napra, vagy a padláson kiterített újság papírokon legfennebb 2 centi vastag rétegben. Amit a napon szárítanak abból lesz a legszebb kénsárga áru, mert szabály a bodzavirágnál, hogy minél hamarabb szárad annál szebb lesz. A sütőkemence felett is szépen szárad, de vigyázni kell nehogy a gyors párolgás miatt megfőjjen.

Tehát Molnár úr a bodzavirágot kilóját 1 leiert vette meg 7—8 kiló virág kell egykiló szárítmány előállításához, így egy kiló száraz áru 8 leibe van, amit a Szakosztály 25 leibe veszen át, tehát 8 lei befektetéssel legfennebb 30 nap alatt 17 leit kereshet bárki, aki egy kis fáradságot nem sajnál magától.

Most virágozik a kerítések alatt az árvacsalán, amelyikből csak a fehér árvacsalánt lehet értékesíteni, annak is csak a szírom leveleit, vagyis a fehér virágját kell kitépni és összegyűjtve gyorsan megszáritani a kemence felett. Ezt napon nem szabad száritani, mert azonnal megbarnul, értéktelenné válik.

Az árvacsalánvirág literét 1 leibe lehet megvenni a gyermekektől ez 5 dekát nyom megszáritva 1 deka lesz belőle, amit a szakosztály 1 lei 80 baniért vesz meg, így egy kiló árvacsalán virágon 80 leit lehet keresni. Egy közepes nagyságu faluban könnyen össze lehet állítani 40—50 kiló árut, ami már 3000 lei keresetet biztosít, csak az árvacsalánból, és amellet minden más munkát is el lehet végezni.

Ezt a növényt is csak kosárba szabad gyűjteni vigyázva, hogy ne torongyolódjon, a nagyobb fehér bimbókat is össze kell gyűjteni, mert azok is használhatók. Átvétel után azonnal terítsük szét a virágot fél centi vastag rétegbe és tegyük a kemence felé, ahol hamar szárad és szép fehér árut szolgáltat. Mindig tegyük alá papírt, nehogy beszennyeződjön. A megszáradt virágot papírral bélelt ládában gyűjtjük össze és száraz helyen tartjuk, nehogy a nedves levegőből vizet szíva magába megbarnuljon.

Erdős cserjés helyen keresetet lehet biztosítani a kutyabenge kéregből.

A kutyabenge latinul Rhamnus Frangula, még a következő néven ismeretesek a különböző vidéken Bűdös cseresznye, vagy kökény; bűdös fa; cséfa; harasztfa; kutyafa; puskapórfá, vagy variubingófa.

Inkább eserje mint fa ez erdőkben a nedvesebb helyeken mint gyomfa nő, szürkés kérgén jellegzetes para szemölcsök vannak.

Ennek a fának a kérgét használják. A lábvastagságu törzstől a hüvelykújj vastagságu ágakig alkalmasak a kérgelésre. Ilyenkor tavasszal csak meg kell hasítani egy helyen a fát, már gyenge húzással nagy darab kérget le lehet fejteni. Ezt a lefejtett kérget 25—30 centis darabokra vágva kiterítjük a napra és megszáritjuk, vigyázva, hogy az eső megne verje, mert kilugozódik belőle a hatékony anyag, amiért veszik. Szellős helyen árnyékban is szárítható, de vigyázni kell időnként többször meg kell forgatni, nehogy megpenészedjen. Nyers álla-

potban 2 leiert lehet megvenni kilóját, 3 kiló nyersből lesz 1 kiló száraz, ami 6 leibe kerülne; a száraz áruért meg 12 leit ad a Gyógynövényszakosztály.

Tekintettel arra, hogy a kutyabenge fa nincsen leírva a kiadott gyógynövény ismertető füzetemben, ha valaki nem biztos abban, hogy a gyűjtendő fakéreg tényleg kutyabenge-e, az küldjön egy minta zacskóban egy pár kérgecskét és egy levelező lapot Bodor Kálmán címre Ulmeni Salaj címre én azonnal megadom a felvilágosítást.

Általában véve minden gyógynövény ügyben póstabélyeg ellenében azonnal megadom bárkinek a felvilágosítást.

Bodor Kálmán.

Hozzászólás.

Lapunkban néhány héttel ezelőtt cikket közöltünk, hogy a tejszövetkezetek egyes helyeken káros hatással vannak a gyermekek egészségi állapotára. Erre a cikkünkre válaszképpen a következő levelet kaptuk:

A „Magyar Nép” 10. ik számában megjelent „Első a gyermek egészsége” című közérdekű cikkhez legyen szabad az alábbi megjegyzéseket fűznöm:

Az egész erdélyi magyarságnak legfontosabb, legégetőbb kérdése az egészséges gyermek nevelése. Enélkül nincs jövő, siralmas pusztulás felé vezet utunk.

Ennek érdekében kötelességünk mindent megtenni, mert ha a magyarói esetek megismétlődnek, vagy gyakoriakká válnak, katasztrófális következményeket vonhatnak maguk után.

Mégis úgy hiszem, hogy a magyarói Tejszövetkezet Igazgatóságának tubuzgósága elszigetelt és nem általános eset lehet.

Községünkben már évek óta működik tejszövetkezet, amelynek alulírott cikkirő több éve vezetője, de még esetre nem emlékszem, amikor igazgatóságunk tagjai szót is emeltek volna az ellen, hogy a tagok a községben közfogyasztásra tejet adhassanak el. Sőt, ha valakinek szüksége volt tejjre és felíradt a szövetkezet helyiségébe, egyetlen alkalommal sem távozott el tej nélkül.

Maga az igazgatóság járt közbe, hogy mindenki e fontos élelmiszerhez hozzájuthasson megfelelő áron.

Szegényebb, többgyermekes családoknak hónapokon keresztül gyűjtöttünk tejet a tagoktól, minden ellenszolgáltatás nélkül. A vajfogyasztás pedig szövetkezetünk megalakulása óta legalább is tisztesre emelkedett.

Gyermekeink — hála Istennek — jól táplált, piros-pozsgás arcú, gyakran még tulságosan is eleven teremtések. Tehát mégsem lehet bünbaknak a tejszövetkezeteket oda állítani a közvélemény ítélőszéke elé, mert ahol szövetkezetek nem létesültek, egyéni vállalkozók foglalták el helyüket, ami a helyzeten nem sokat segített ezen a téren, de a gazda közönség elesett a jövedelem egy részétől és a szövetkezésben rejlő erő minden előnyétől.

A vezetőség felfogásában van a hiba, ezen kell változtatni, nemesak itt, hanem mindenütt, ahol hasonló panaszok fordulnak elő. Állítjuk, hogy ezt a kérdést meg lehet oldani anélkül, hogy a tejszövetkezetek tekintélyén a legkisebb csorba is esnék. Sőt, azt a merész állítást is meg merem kockáztatni, hogy a szegényebb gyermekek tejjel való ellátását legkönnyebben a tejszövetkezeteken keresztül lehet megoldani. Csak jóindulat és akarat kell a nemes cél felkarolására.

Farcád.

Csomor Dénes
ref. tanító.

Tapasztalt és tanult gazda
termését megháromszorozhatja.

című közel 700 oldalas, számos magyarázó képpel díszített, teljes gazdasági szakkönyve. — A „Magyar Nép” előfizetői számára a könyv kézbesítési díjjal együtt csak 80 lej, a bolti ár egyébként 90 lej. A rendelés összegét kérjük előre beküldeni, mert utánvételezéssel többbe kerül.

Igyekeztek
mindenki mielőbb beszerezni a

Legjobb tanácsadó: dr. Nagy Endre és dr. Szász Ferenc

GAZDATUDOMÁNY

GAZDATUDOMÁNY

című könyvet, amely a legjobb tanácsadó. — Megrendelhető a
MAGYAR NÉP KIADÓHIVATALÁBAN, CLUJ (KOLOZSVÁR) STRADA BARON L. POP 5. SZÁM ALATT.

Ingyenes Méhészeti tanfolyam Cluj-(Kolozsvár)-on. Az E. M. E. szokásos tavaszi méhészeti tanfolyamát a folyó évben június 2-tól 11-ig rendezi meg. A 10 napos tanfolyam teljesen ingyenes, csupán a jelentkezésnél 100 lej beiratási díj fizetendő az E. M. E. pénztárába, Cluj, Str. Regală 16. szám. A részvételi szándék legalább 5 nappal a tanfolyam kezdete előtt bejelentendő. A tanfolyamon bárki résztvehet, korra való tekintet nélkül. A 10 napos tanfolyam befejeztével a hallgatók vizsgáznak és a Szamos-tartomány 9620. számú engedélye alapján bizonyítványt kapnak.

Védjük meg káposztaültetvényeinket a hernyóragástól.

Abban az időtájban, mikor a szabadba kiültetett káposzta palánták körülbelül tenyérszerű nagyságu leveleket növesztettek, megjelennek ültetvényeinken a káposztapillangók, melyek a fehér elülső szárnyának fekete csucsáról és külső szélének ugyanilyen színű szegélyéről könnyen felismerhető himlepkéi és a nőcskék, melyeknek szárnyterének közepén alól két kerek és a belső szélén elmosódott hosszukás fekete foltjuk van. (Nem tévesztendő össze a hozzá nagyon hasonló színű és nagyságu galagonya pillangóval, mely azonban már május második felében szokott megjelenni a gyümölcsfák, de különösen a szilvafák lombzatának teljes elpusztítása után). Párosodásuk után lerakják tojásaikat a káposzta levelek felszínére, ritkábban azok fonákjára, hogy a tojásokból 10—12 nap múlva kikelt hernyók teljesen elpusztítsák káposzta-termésünket. — Pedig arra is nagy szükségünk lesz a sajnos, nagyon is silány termést ígérő, szüknek mutató esztendőben!

Dacára annak, hogy ez a nagyon kártékony rovar némely évben és némely vidéken olyan tömegesen lép föl, hogy káposzta termésünket teljesen tönkre teszi és egyik lepusztított telepről, élelemkeresés céljából nagy tömegekben vonul a másikra. Az utjokban levő vasutvonalon az eltaposott hernyók oly sikamlóssá teszik a sineket, hogy a mozdony kerekéi egy helyben forogva, a vonat nem haladhat tovább.

Mikor már azt látjuk, hogy a pillék megjelentek káposztaültetvé-

nyünkben és le-leszállnak a káposzta levelekre, vizsgáljuk meg naponként többször is, nem-e látunk a levelek felszínén, ritkábban azok fonákján is citromsárga színű, egy-egy csomóban 100 darabot is számláló, apró, szorosan egymás mellé lerakott petéket, vagy már kikelt, de még egy csomóban tartózkodó parányi hernyókat, melyek a levél zöldjét rágcsálják. — Ezeket a pete, illetve hernyócsomókat mutató és hüvelykujjunkkal öszszemorzsoljuk, megsemmisítjük. Ha azonban ezt a műveletet undorodunk pusztá kezünkkel végezni, használjunk ahhoz kezünkre huzott ócska keztyűt, vagy ócska rongydarabkát.

Ezt a műveletet folytatjuk naponként mindaddig, amíg ilyen petéző pillangókat észlelünk káposztaültetvényeink között.

Ezzel a gondosan végzett munkával sokkal biztosabban és eredményesebben menthetjük meg káposzta termésünket, mint a már kikelt és jó részben kifejlődött hernyók leszedésével.

Kleisl Gyula.

Mikor palántozzunk?

A palánták kirakását lehetőleg esős időben végezzük. Meleg, napsütéses időben semmiesetre sem szabad a palántolást végezni. Ha az időjárás száraz, lehetőleg este vagy kora reggel ültessük ki a palántákat. Kiültetés alkalmával a növénykéket jól öntözzük meg, hogy gyökereik beiszapolódjanak.

Védjük a fiatal fák hajtásait!

A fiatal fák fejlődése megakad vagy lassabbá válik, ha hajtásait a szél vagy a madarak letörik. Ezért a fiatal fák gyenge hajtásait megfelelő erősítéssel, vagy kötözéssel látjuk el. A gyenge, lehajló ágakat az erősebb ágakhoz, vagy a törzshöz kötözzük, hogyha pedig ilyen módon nem tudunk segíteni a bajon, kis pálcikához kötözzük az ágakat.

A pálcika segítségével megmerevítjük a hajlékony, zsenge ágacskákat és sem a szél, sem a madarak nem tudják azokat letörni.

Még mindig nem lehetett befejezni a tavaszi vetéseket.

A kedvezőtlen időjárás következtében a tavaszi vetési munkálatokat még nem sikerült befejezni. Valószínű, hogy a kukorica vetéseket sok helyen csak június elejére tudják elvégezni. A késés rendkívül nagy kárt jelent a gazdákra nézve, mert nagyon kétségessé teszi a kukorica beérését. Csak abban az esetben lehet a rendes beérésre számítani, hogyha nagyon meleg nyár lesz.

Románia bulgáriai rizst vásárol.

Románia Bulgáriából 120 vagon rizst vásárolt. A rizst Délbulgáriában termelték. A bolgár minisztertanács megadta az engedélyt a rizs kivitelére.

Nem sikerült a kézdivásárhelyi országos vásár.

A kézdivásárhelyi tavaszi vásár idén rendkívül rosszul sikerült. A kiakóvásáron alig volt vevő.

Drágulni fog az ecet!

Az ecetgyárosok szövetsége gyűlést tartott. A gyűlésen megállapították, hogy az ecetkészítéshez használt nyersanyagok ára nagyon megdrágult. Ezzel szemben az ecet árában nem történt áremelkedés. A gyűlésen kimondták, hogy kérést nyújtanak be a kormányhoz az ecet árának felcsemélése érdekében. Az ecetgyárosok 20 százalékkal akarják emelni az ecet árát. Állításuk szerint így is csak éppen a termelési költségeket fogják megkeresni.

Kérjen mutatványszámot gyermeke számára az

ÚJ CIMBORA

CIMŰ KÉPES GYERMEKLAPBÓL MEGJELENIK HAVONTA KÉTSZÉR

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

CLUJ, STR. BARON L. POP 5. SZ.

EI.ŐFIZETÉS:

EGY ÉVRE . . . 200 LEJ
FÉL ÉVRE . . . 100 LEJ
NEGYED ÉVRE 50 LEJ

Amire mostanában sokan gon olnak .

A német csapatoknak a francia tengerpart felé történő előnyomulása olyan veszedelmet jelent Angliára nézve, amilyen évezredes történelmében mindössze egyszer-kétszer fordult elő. Mindenki tudja, hogy Anglia tulajdonképpen egy nagy sziget. Európával sehol sem érintkezik. Európa tengerparti országai kisebb-nagyobb távolságra vannak az angol sziget-ország keleti partvidékétől. Norvégia, Dánia, Hollandia, Belgium és Franciaország partvidékei azok, melyek az Atlanti Óceán felé szembe néznek az angol partokkal. Ezek közül az országok közül Franciaország és Belgium vannak legközelebb Angliához. Franciaország ama területe, melyet a német csapatok most villámgyors előnyomulásukkal elfoglaltak, a legalkalmasabb kiindulópont egy angol-ellenes támadásra.

Ilyenformán mindazok az országok és partvidékek német kézen vannak, ahonnan támadást lehet indítani Anglia ellen. Különösen a francia tengerpart veszélyes ebből a szempontból. Hiszen ez olyan közel van az angol tengerparthoz, hogy az angol kikötővárosokat messzehordó ágyukkal már Franciaországból löni lehet.

Érthető ezek után, hogy most az angolok sokat gondolnak egy ilyen támadásra. Vajon a németek tényleg megpróbálják a sziget-ország megrohanását? — kérdezzetik magukban. Angliát két úton lehet megtámadni: a tenger felől és a levegőből. Mivel az angol hajóhad a németnél sokkal erősebb, egyelőre valószínűleg nem igen kerülhet sorra valamelyes nagyobb hadsereg átszállítása. De ki tudná megmondani, mi történhetik holnap? Ha valamiképpen sikerül német csapatokat angol partra tenni, megismétlődhet Angliában az az esemény, ami ezelőtt majdnem 900 esztendővel történt.

Anglia történetét ugyanis majdnem 300 esztendőn keresztül egy ilyen sikeres partraszállás határozta meg. Ez a támadás annakidején ugyancsak Franciaországból indult ki és Anglia teljes meghódítására vezetett.

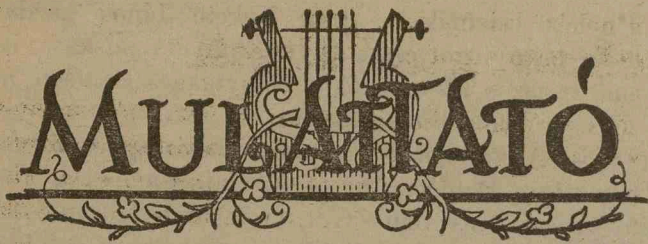
A támadás ezelőtt 874 esztendővel történt. Anglia lakóit akkor angolszászoknak nevezték. Királyuk éppen ekkor halt meg örökös nélkül. A trónra többen pályáztak. Ezek közül ketten voltak erősebbek: Egy tartományi kormányzó *Harald* nevű fia és a Franciaország északi részén lakó Vilmos normandiai herceg. Harald azonban Angliában lakott, jó viszonyban volt az angolszászok vezetőivel és így könnyen megkoronáztatta magát. Elfeledkezett arról, milyen veszedelmes ellenfele van Franciaországban.

Ez a Vilmos herceg ugyanis nem mindennapi ember volt. Óriási testi ereje, vasakarata és rendkívüli bátorsága által kortársai közül messze kiemelkedett. Az angol trónra már évtizedekkel azelőtt szemetvetett. Azt hangoztatta, hogy az örökös nélkül meghalt angolszász király annakidején neki ígérte az angol koronát. Sőt még Haraldról is ezt hiesztelte. Állítólag Harald egyszer hajótörés miatt az ő vendégszeretétét élvezte s ekkor megígérte volna, hogy az angol trónra vonatkozó igényeit mindig támogatni fogja. Ezért tehát mikor a király meghalt, Vilmos herceg felszólította Haraldot egykori ígérétenek teljesítésére. Harald azonban halani sem akart erről, hanem egyszerűen megkoronáztatta magát az angol királyi koronával.

Mikor Harald koronázásának híre Franciaországba érkezett, Vilmos herceg elhatározta, hogy fegyverrel szerzi meg magának az angol trónt. Tervének kiviteléhez a pápa támogatását is megszerezte. II. Sándor pápa egészen melléje állott. Haraldot kiközösítette az egyházból, a Vilmos tervezett hadjáratát pedig előre megáldotta és egy szentelt zászlót küldött neki. Vilmossal együtt bocsátotta ki azt a felhívást, melyben minden fegyverfogható férfit hadba hívott a vállalkozás érdekében. A felhívásra tömegesen jelentkeztek a zsákmány- és kalandéhes lovagok s így az Anglia ellen indulók száma csakhamar elérte az 50 ezeret. Vilmos herceg 700 hajót szerelt fel és már csak az alkalmas pillanatot várta az indulásra.

Harald megtudta az őt fenyegető veszedelmet és, összehívta az angolszász katonaságot a partok védelmére. De helyzete nehéz volt, mert észak felől, Norvégiából is támadás fenyegette. Testvére ugyanis a norvég királyhoz ment és azzal szövetséget kötött ellene. Az összegyűlt angolszászok tehát két csoportra oszlottak: egyik az északi, másik a déli partvidéket figyelte. Az ellenség azonban nem jött s az angolszászok csakhamar elunták a várakozást és hazatértek.

Pedig éppen ekkor érkezett meg az ellenség. Mégpedig először Norvégiából. Harald gyorsan ellenük sietett és Anglia északi vidékén leverte a norvég királyt. De mire elbánt a norvégekkel, Vilmos herceg 50 ezer főnyi hadserege kikötött Anglia partjain. Harald rohant ellene, de későn érkezett. A nagy ütközet 1066, október 14-én — ezelőtt 874 esztendővel — zajlott le a senlaci dombon, Hastings mellett. Az angolszászok teljes vereséget szenvedtek s Vilmos herceg ezzel az ütközettel egész Angliát meghódította. Ezért nevezi őt a történelem *Hódító Vilmosnak*.

A KIS LIBAPÁSZTOR.

Az apja, anyja korán fölkeltek
S kenyérkeresni munkára mentek,
Szoba-sarokban, kemény fa-lócán,
Mosolyogva szunnyadt durva darócár.
Tán az angyalok körébe' fent ült,
Tán épp azoknak az ajkán zendült,
Lelkét vidítva, a játszi dal?...
— Fölverték: menjen libáival!

Úgy elváltozott mosolygós ajka,
Szeme oly nehéz... könnyörül rajta,
Reggeli szellő hűvös fúvalma...
Kis kenyérkéjét kezébe' tartja,
Úgy kívánja — bár úgy feketéllik:
De nem kezdi meg — messze van délig!
Meg-megáll néha szegényke s ásit...
Meg csak elindul, hajtja libáit.

S ahogy kiér a búzatarlóra,
— Édes Istenem, tehet-e róla:
Hogy a kis liba tovább nem bírja,
Hogy oly édesen zeng a pacsirta...
A kepe mellé, hogy odatéve
Egy bekötetlen nagy búzakéve...
Hogy úgy elnézi a kék eget,
Édes álmom, hogy reá nevet?

Nosza, nem restek falánk libái:
Mind a tilosban!... Édes csósz bácsi,
Legyen szíve, zálogba ne hajtsa,
A lányka álmát meg se zavarja!
— Tudja az öreg illendőképpen:
Kitereli a libákat szépen
S megőrzi, amíg ébred a lányka,
— Jó Isten látja, de meg is áldja!

Lampérth Géza.

Aki megvasvillázta a szelet.

Nemzetes Takács Demeter úr régen látott ilyen itéletidőt. Bögött a szélvihar. Sárkányfarku felhők hánykódtak a hajdu község felett. Ahová a sárkányfark odacsapott, bomladozott az emberségesen kötött nádfedél... Nagytakács Demeter úr cselédjei éppen — búzahordás ideje lévén — asztagot tetőztek. Az avas szalmakazlak, gólyafészkes szénaboglyák szomszédságában hirtelenül ütött rajtok a viharzás. Az asztagrakó főmestert. Liliomkútközi öreg

Girus Máttyást pehelyként esapta le az asztag hátáról.

— Jaj, odavagyok! — Rémléteset ordított a vén ember, noha — szerencsésen — pelyvacsomóra vágódott... Az imént még oly szorgos eseléség rémülten menekült az asztag tövéből... A kévétet levegőbe dobálta, pozdorjává tépte a vihar. A tépett széna, szalma, kalászos kéve szerteszet repült. A szélvész bögve paskolta a tájat. Haragos setét viharfelhők omlottak a lapuló földre.

— Héj! Marci!... Máttyás!... Villára!... Kössük körül az asztagot! — Takács Demeter váltig biztatta eselégeit. A többszöri nógatásra végül Nyakó Márton öregbéres bátorzkodott ellenvetni:

— Megkövetem alásan nemzetes uramat!... Már mink ebben az itéletidőben nem kísértjük a haragvó Istent!

— Nem vagyunk mink pogányok! — Ez a mondas meg a kocsis „Palkó fiam“-tól eredt. Biztos helyen, az ólban folytatták a beszélgetést, ahol a lovak a félelemtől reszkettek. A homályban anyja hasa alá huzódott a kiscsikó... Takács Demeter zordonan tekintett a hunyorgó eselédekre. Véréit lángalobbanította a szilajság. A féktelen gerjedelemről nekipirosodott. Palkó-fiamékat félrelökte. Palkó-fiam kezéből szilajdühödten kiszakította az asztagrakó vasvillát és a nyitott ajtón át kirohant a viharba.

— Szoknya tinéktek, fickók!... Nem sarkantyú! — Takács Demeter a bomladozó asztaghoz rohant. Bár kemény volt a lelke, kemény a marka, a szélvész a villahegyéről is leszaggatta a kévétet. — Nagyhatalmu Isten! — felhördült Takács Demeter, a vihart tulharsogta... Ám, mégis erősebbnek bizonyult az Isten haragja. A bömbölő viharban elfuldadtak a gyarló emberi szitkok... A kérélhetetlen kenok ember szeme porral, pelyvával vágódott tele... Porlepelt szemében káprázatok támadtak. A vihar úgy hánykódott, úgy csapkodott, mint a pokolnak valami szörnyü, felfoghatatlan szörnyetege. Villámmal eikázó rézszárnyai voltak a feketék szörnyetegnek... A konok Takács Demeter szembeszállott vele. Vasvilláját fordította a fuvó szélvész ellen. Mintha csak elmarkolhatatlan, bögő esoda fenevad-dal vivta volna rettenetes viadalát. Nyakán kifeszültek az erek. Melle süvöltött. Nyulfekvésnyi markában csatabárdként forgott a vasvilla... Cselédjei az istállóajtóból fogvacogtatva lesték a kísértetiesen borzalmas viadalt. Palkó-kocsis olyasfélét dünnögött:

— Tán csak nem bolondult meg ez a mi jógazdánk?

Tokár Balázs, az „orosznak“ mondott hithű süriin hányta a keresztet. Keserveseket fohászzkodott.

— Uram, de szabadíts meg minket a gonosztól! — Nagytakács Demeter markában inszakadásig forgott a hadargó vasvilla. Előretoppintott, hátraugrott, oldalt fordult a bomladozó asztagok között. Talán csak nem akarta villahegyre szurni a vihart? Dühödten szitkozódva csapkodta a szélvészt:

— Uccu szél!... Nesze szél!... Pusztulj innét csufság... Ördögöknek bérekedt kántora! — Szörnyű ütésre emelte cséphadaróként csapdosó karját az óriás... Ám, lehanyatlott kezéből a vasvilla... Rémségeset csattant a megzendült ég... A tikkadt levegő kénszagtól bűdöslött... A közelben valahová leütött az istenostora, — a villám..

... Az eső is — imho! — cseperegni kezdett. Az üdítő bugyborékok iszapossá mosták a port. Más határra nyargalt a rezes szárnyu, bömbölő torku fergeteg. Eltakarodtak a titokzatos veszedelmektől terhes felhők. Aranyhamvas szivárvány ivelte át az eget, — mintha csak óriási kékhamvu liljom virágozott volna ki a piros, fehér, kék zománcos aranyeserépből... A verébsereg csipogva előbújt ereszalji fészkekből... Bogár után csapongott a füstös fecske. **Tarka galambok pipegték** a házormon és az emberek ismét munkához szedelőzködtek. Az uccán gyülemlett pocsétában ujjongva lubickolt a meztelenlábú gyermekesereg.

Nagytakács Demeter nemzeti úr holtiglan ilyen kemény maradt, noha százesztendő is volt talán, amikor meghalt... Hanem, amidőn meghalt és kesergő, ékes kálvinista énekekkel temették, különös dolgokat művelt a — szélvész... Kint a temetőn — a hófúvásban utat törvén — fájdalmasan csikorogtak

a nehéz csizmák... Öreg Fekete János gazda, a híres branyickói csata egykori kiváló puskás vitéze, eme gyászos alkalomról, a Nagytakács Demeter nemzeti úr temetéséről beszélt:

— Akkor még én fiatal kocsislegény voltam a nemzeti Berencsy úr szolgálatában... Bár azóta megettem kenyérem javát, sem azelőtt, sem azontul nem éltem olyan itéletidőt, mint azon a téli délutánon a Takács nemzeti úr temetésekor. A kegyetlen szélvihar valóságosan kicsavarta a harangok zengő nyelvét... Kovács kántor úrnak torkára fagyott az énekszó... Amikor a koporsót leemelték a kocsiról, a hófergeteg szembecsapta a koporsóvivő embereket... A nehéz birkabőrbandát letépte az emberek válláról a szélvész. A nyitott sirnál olyant lödített rajtuk a fergeteg, hogy gémberedett kezükből a vastag hóba csuszott a koporsó... — „Jaj, Istenem!” — felszörnyülködött a gyászos gyülekezet... Az üres halottaskocsit elragadták a megriadt lovak... Négy paripa volt befogva a kocsiba... A vén Tar Mihály volt a kocsis... Egyenest a rétségnek száguldottak el a fekete lovak... Fekete lovak a fehér hómezőn... Nemzeti Berencsy János úr ekkor mondotta:

— Ládd! Ládd!... Ez a Takács Demeter úr volt az, aki szilaj fiatal ember korában megvasvillázta a szelet...

Móricz Pál.

APRÓSÁGOK ADOMÁK

Érdekes vita.

Egy amerikai börtönben egy életfogytiglani fegyházra ítélt gonosztevő rákbetegségben megbetegedett. Mint-hogy állapota reménytelennek látszott, a fogház igazgatósága szabadlábra helyezte. A fogoly, miután szabadlábra került, gyógykezelte magát és csodálatos módon meggyógyult. A fogház igazgatója tudomást szerzett gyógyulásáról és letartóztatta. A fogoly a letartóztatási végzés ellen felebbezést nyújtott be. Az amerikai jogászok most azon vitakoznak, hogy vajjon a véglegesen szabadlábra helyezett foglyot le szabad-e ismét tartóztatni?

Mikor használtak először páncélkocsit a háborúban?

A német hadsereg eddigi győzelmeit kitűnően felszerelt páncélos osztagjainak köszönheti. A páncélos osztagok legnevezetesebb fegyvere a páncélos harcikos. A páncélkocsik használatára először a világháborúban került sor. 1917-ben használtak először az angolok páncélkocsikat és ezzel törték át a német arcvonalat. A németek már akkor megkezdték a páncélkocsik gyártását. Jelenleg óriási számu könnyű és nehéz páncélkocsival rendelkezik a német hadsereg. A páncélkocsik segítségével a németek egészen új harcmodort teremtettek. A régi katonai felfogás, hogy váróvekkal és erődítményekkel ellen lehet állni a támadásnak, nem vált be. Hiszen látjuk, hogy a néme-

tek a Maginot vonalat áttörték és sikerült bevenniök a Maginot vonalban több nagyon erős páncélerődöt

Értékes bélyeg.

A magyarországi Felvidék visszacsatolása alkalmával új bélyegsorozatot bocsátottak ki. Száz darab bélyeg, amelyet a nagymányai postára küldöttek eladás végett, hibásan volt nyomtatva. Mielőtt a hibát észreveték volna, harmincöt bélyeget eladtak a nagymányai postán. A bélyegyűjtők körében ma óriási értéke van a nagymányai bélyegnek. Egy bélyegért ezer pengőt fizetnek.

Amerikában új harci eszközök építenek.

A most folyó háboru bebizonyította, hogy a légi erőnek elhatározó fontossága van a harcokban. A németek elkezdve Lengyelország elfoglalá-

Minden magyar jegyezze meg, hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

Minerva Biztosító Részvénytársaság!

Tehát magyar kötelesség
biztosítását ide átnadni!

sától, a legutóbbi sikerektől, jóformán mindenütt a repülőgépek harc-bavetésével érték el győzelmeiket. Ért-hető tehát, hogy az egész világ hadi szakértőinek figyelme a hadirepülés fejlesztésére irányul.

Amerikában az eddigi tapasztala-tok hatása alatt elhatározták, hogy óriási repülőgépeket fognak építeni. Ezek a repülőgépek leszállás nélkül Amerikából Európába és vissza kiin-dulási pontjukra tudnak repülni. Óriási méreteiket és súlyukat a kö-vetkező számadatok jelzik. Az óriási bombavetőgépek szárnyzélessége 75 méter. Hét vasuti kocsis rakomány-súlyának megfelelő terhet tudnak szállítani. Az óriási méret és nagy súly mellett elég nagy gyorsaság ki-fejtésére képesek. Percenként 5 kilo-méter utat tesznek meg. Óránként tehát 320 kilométer távolságot repül-nek be.

Az óriási gépeket elsősorban vé-delmi célokra szánták. Feladatuk az lenne, hogy több ezer kilométerre előre repüljenek a tengeren és meg-akadályozzák az ellenséges hajók kö-zeledését. Így akarja Amerika meg-akadályozni, hogy ellenséges euró-pai hajók csapatokat rakhassanak partra amerikai területre. Az intézke-dés igazolja, hogy még olyan távoli szigetország sem érzi magát európai ellenséggel szemben biztonságban, mint az Északamerikai Egyesült-Államok.

Barátnők egymás között.

— Hol voltál tegnap, kerestelek és nem kaptalak otthon?

— A patikában voltam és arcszé-pítő szert vettem.

— Nem látszik meg rajtad.

Arculesapás — részletekben.

A bíró kérdezi a vádlottól:

— Hogy meri Ön azt állítani, hogy a panaszost csak egyszer ütötte ar-cul, hiszen a tanúk igazolják, hogy három pofont adott neki.

— Kérem szépen, bíró úr. Én egy rendes pofot adtam neki, igaz ugyan, hogy három részletben.

„Azon előfizetőink részére, akik bár-mely ügyből kifolyólag tanácsra szo-rulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetnünk kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt (orvosi taná-csokért 30 lejt), könnyebbség okáért bélyegben. A tanácsadás költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levél-ben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csak azokra a levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lejt is csatolva van. Fenntartjuk azonban azt a jogot, hogy olyan leve-lekre, amelyek közérdekűek, a választ lapunkban adjuk meg.

F. I. A higanyos hőmérővel való-ban nem lehet 39 foknál nagyobb hi-deget mérni. A higany ugyanis 38.8 C foknál megfagy. Az ennél nagyobb hi-degek mérésére borszesz hőmérőt használnak. A legtokéletesebb hőmé-rők a villamos hőmérők.

N. L. A baromfi ólak fertőtlení-tése karbolineumot, mésztejet vagy kreolint lehet használni. A mész-tej a következőképpen készül: 20 liter vízben oldjon fel 1 liter oltott meszet. A karbolineumot 3–5 százalékos ol-datban kell használni. Egyébként az ólnak tavasszal és ősszel való beme-szelése sokat segít a fertőző betegsé-gek és élősködők elleni küzdelemben.

K. M. A levágott borostyán virág elhervadását a következőképpen aka-dályozhatja meg. A virágtartóba tölt-sön melegvizet. Ez jótékony hatással van a virágra. Ugyis segíthet a bajon, ha éjszakára a levágott virágokat tel-jesen hideg vízbe meríti. Reggelre fel-üdülnék és ismét szépen mutatnak a virágtartóban.

F. I. A vizelet zavarosságából még nem következik, hogy fehérje van ab-ban. Ezt csak gondos és szakszerű or-

vosi vizsgálat után lehet megállapí-tani. Mindenesetre forduljon sürgősen orvoshoz, mert a vizelet zavarossága arra mutat, hogy esetleg valami szervi bajban szenved. Nem kell kétségbe-esnie, mert ma az orvosok a kivá-lasztó szervek betegségeit kitűnően tudják gyógyítani.

G. L. Egészen határozottan nincs bebizonyítva, hogy a sok hus evése ér-elmeszesedést okoz. Bár vannak olyan jelek és tapasztalatok, amelyek hatá-rozottan amellett szólnak, hogy a hú-sételeknek szerepük van az érlelme-szesedés és magas vérnyomás előidé-zésében. Ön számára helyes étrendet csak orvos tud megállapítani, aki a bajra nézve is pontos felvilágosítást tud adni.

K. R. A tavalyelőtt ültetett bazsa-rózsája valószínűleg azért nem virág-zik, mert nagyon mélyre ültette. Au-gusztus hónapban vegye ki a tövet és ültesse magasabbra hogy a hajtásai-nak esüsa majdnem a föld színéig ér-jen. Egészen biztos, hogy ilyen eljá-rás után a bazsarózsza virágozni fog.

Ahány sertése van, annyiszor 1000 lejt takarít meg, ha malacait 6 hónapos korig a 75% emészthető fehérjét tartalmazó

Vérlisztünkkel

neveli és hizóit a csupa tápdús növényi anyagból álló

Erőtakarmányliszt

keverékünkkel hizlalja.

Ajánljuk továbbá Románia egyik legprimább 91.6%-os

Szénsavas meszt

olcsó áron. — Egy próba elegendő, hogy meggyőződjön takarmány-lisztjeink olcsóságáról és kiváló-ságáról. — Megrendelhetők:

„UNIVERSAL“

Állati Takarmányliszt készítő-telepen.

ARAD, Str. T. Vladimirescu Nr. 17-19

Kivánságra prospektust árajánlattal azonnal küldünk. — Keresünk az ország minden járásszékhelyére agilis körzetképviselőket.

TRANSILVÁNIA LEGJOBB MEZŐGAZDASÁGI ÉS KÖZGAZDASÁGI SZAKLAPJA: A

MEZOGAZDASÁGI SZEMLE

MUTATVÁNYSZÁMOT INGYEN KÜLD A KIADÓHIVATAL

CLUJ (KOLOZSVÁR) STR. BARON L. POP 5. SZÁM.

Előfizetési díja egész évre csak

80⁻ lej.

Ismét megnyílt a newyorki világkiállítás.

Míg Európában a háború pusztít és minden országban károsan jelentkezik a háború gazdasági és erkölcsi hatása, a távollevő Amerika nem érzi annyira a háború káros hatásait. Sőt minthogy az európai hadviselő feleknek értékes árukat szállít, gazdasági életében nagy fellendülés tapasztalható, mert sok pénz áramlik Európából át.

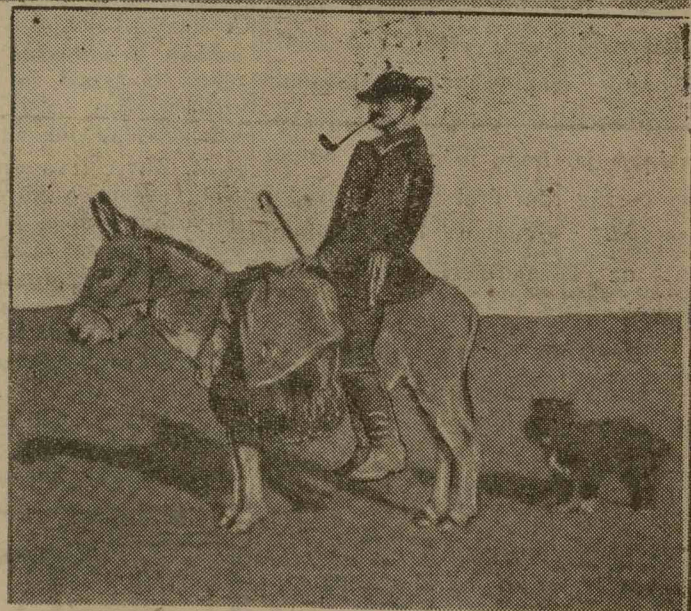
Jellemző az amerikai gazdasági életre és fejlődésre, hogy a newyorki világkiállítást ismét megnyitották. Sőt amennyire a mai viszonyok mellett az lehetséges volt, a világkiállítás keretei kibővültek. Románia nagyon szép csoporttal szerepel a párisi világkiállításon. Erről már lapunk egyik tavalyi számában megemlékeztünk. Közöltük, hogy a román népművészeti tárgyak, a román nemzeti muzsika és a különleges román ételek nagy sikert arattak a kiállításon. Az idén a kiállítás újabb megnyitása után, sorozatos ünnepségeket rendeztek. Az ünnepségek keretében »román nap«-ot is iktattak be. Az ünnepség nagyon jól sikerült. Képeinken a jelenetet mutatjuk be, amint floridai indiánusok a világkiállítás két nevezetességét, az óriási gömböt és a piramist szemlélik.

Erdekes óra egy református templomban.

Nyáradszeredán a református templom tornyában rendkívül érdekes régi óraszerkezet van. Az óraszerkezet eredetileg úgy készült hogy egy elmésen megszerkesztett bádorgorong a Hold járását is mutatta. Az órát annak idején egy Magyarai Sándor nevű székely ezermester készítette.

Megy a juhász a szamáron ...

A Magyar Aföldön nagyon magas fokon áll a juh-tenyésztés. Ujabbán különösen a finomgyapjas juhok tenyésztését karolták fel, mert a finom gyapjúnak nagyon jó ára van a világpiacra. A juhnyájak segítségével a leggyengébb legelőterületeket is jól ki lehet használni. Képeinken alföldi juhászvezdát mutatunk be szamárháton.

SZERKESZTŐFÜZENET

Alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett új előfizetőkért.

N. S. Sânmiclaus (Bethlenszentmiklós), B. J. Biefalau (Bikfalva), Ö. Gy. Porcesti (Disznajó), Sz. L. Sânsimon (Csikszentsimon).

ELŐFIZETŐINKHEZ! Megbizottaink a következő megyékben levő hátrálékos előfizetőinket keresik fel. Kováts Endre Szolnok-Doboka, Beszterce-Naszód megyéket és Bukovinát, Török István, amint már előző számainkban említettük, Kolozs megyének bánffy-hunyadi és gyalui járásait, Vinczeffy Sándor Háromszék megyének további járásait. Felkérjük azon előfizetőinket, akik a fentemlített körzetekben laknak, sziveskedjenek hátrálékaikat, valamint a f. évi díjat is kifizetni megbizottainknak, szabályszerű nyugta ellenében. Ismételten figyelmeztetjük azon nagyobb hátrálékosokat, akikhez közelebről postautalványon felszólítást küldtünk; sziveskedjenek a feltüntetett összeget rövid időn belül beküldeni kiadóhivatalunkhoz, mert ellenkező esetben kénytelenek leszünk részükre lapunk küldését megszüntetni.

G. M. Beliu (Bél). Levelét áttettük a Minerva Nyomdai és Irodalmi Részvénytársaság könyvosztályához. A választ onnan fogja megkapni. Mi a levelében jelzett könyvek eladásával nem foglalkozunk.

R. Z. Tautolec (Hegyköztételek. A levelében közölt hírral nem foglalkozhatunk lapunkban, mert olyan nagyszámú az előfizetők tábora, hogyha hasonló híreket közölnénk, a lapunkban más anyag alig férne. A jelzett kérdéssel sokat foglalkoztunk gazdasági rovatunkban, Bodor Kálmán tollából az állati betegségekről cikksorozatot közöltünk. Sziveskedjék talán az 1938. évi lapszámainkat átnézni, abban a baromfiak betegségére vonatkozólag is kap felvilágosítást.

Köröstárkányi előfizetőnk. Jölesik hogy örömet szerezhettünk a képek közlésével. Amennyiben a községükben divatos férfiviseletről küldenek képet, készségei leközlőjük. Arra vigyázzanak, hogy a felvételek világosak és élesek legyenek, mert különben nem tudunk azokról képet közzélni.

M. J. Versében nagyon szép gondolatok vannak, nyelvezete és versének formája azonban nem eléggé csiszolt. Olvassa sokat a nagy magyar költőket és tanuljon azokból.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: M. A. Berettyóújfalú 100 (előfizetése 1940 márc. 1-ig van rendben), F. B. Covasna (Kovácsna) 150 (1940-re). Hitelszöv. Arpasel (Árpád) 150, V. A. Socodor (Székudvar) 75 lej 1939 dec. 31-ig javára írva. K. S. Porcesti (Disznajó) 150, G. J. és D. V. Satu-Nou (Simonyifalva) 155-155, K. I. Socodor (Székudvar) 155, B. A. Turnu (Tornya) 155, M. F. Vánatori (Vadász) 155, V. I. Bachnea (Bonyha) 150, F. K. Delureni

(Mezőújfal) 150, W. T. A. Taga (Csage) 150, N. L. Herculián (Magyarhermány) 150, N. J. Bisaricani (Szentlélek) 150, N. E. R. Rusca-Montana (Ruszkabánya) 300, r. 1940. dec. 31-ig, Ifj. E. I. b. Buza 70, Hitsz. Rodna (Máriaradna) 155, Gy. I. Siria (Világos) 70, L. J. Adamus (Adámos) 150, B. F. Bärghis (Bürkös) 155, P. M. Sinea-Nouă (Ujsinka) 155, H. F. Vánatori (Vadász) 155, N. S. Sânmiclaus (Bethlenszentmiklós) 150, G. M. Siria (Világos) 155 lej.

APRÓ HIRDETÉSEK

Minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb hirdetés 50 lej. Aláírtak részére 20 szóig 40 lej. — Előfizetőinknek minden szó 3, vastagabb betűvel 6 lej. Az apróhirdetési díj előre fizetendő. Jelíges leveleket csak a portó beküldése esetén továbbítunk. Ugyanízen az érdeklődésre is csak árvel adunk választ, ha a válasz lev. ahová mellékelik, vagy bélyegben 1/2 dlók, a portóköltséget.

Pályázat! Az Ojdula-i (ozsca) Bretcu, jud. Treiscaune Földművelésügyi Szövetkezet bolt- és korcsmaüzemére állásra pályázatot hirdet június hó 21-iki belépési határidővel. Érdeklődőknek portódíj beküldése mellett felvilágosítással szolgál az Igazgatóság.

Canuld! meg!

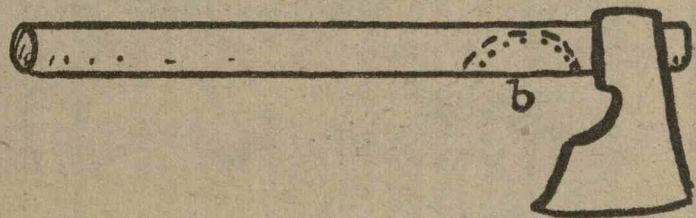
Hogyan gyomláljuk az idén vetett pázsitot?

Az idén vetett pázsitban nagyon sok gyomnövény kél ki még akkor is, ha a magot gondosan megválasztottuk. — A talajban ugyanis mindig nagyon sok gyom mag van. A kikelő fű közül a gyommagvakat olyan módon gyomláljuk ki, hogy keziünkel a talajt lefogjuk. A zsenge fűszálak így nem tépődnek ki, a gyomot azonban jól el tudjuk távolítani.

Hogy mentjük meg a fejsze nyelét?

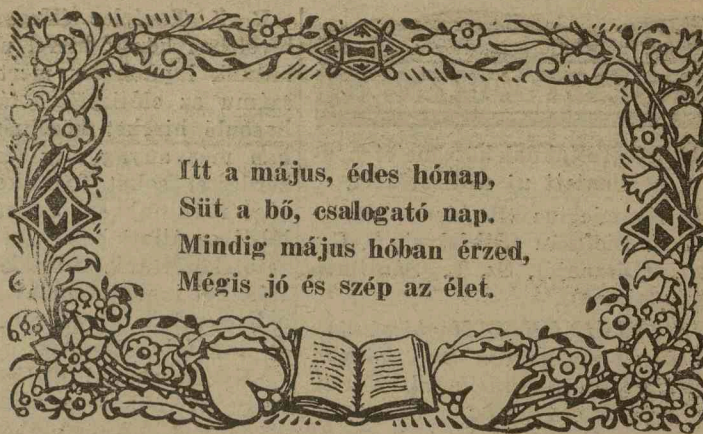
Erre nézve egy egyszerű favágó, zetelaki ember ötletét mutatjuk itt be mellékelve. A dolog egyszerű s a kép magától beszél szinte. Ismerjük azt a régi kellemetlen históriát, hogy a fejsze nyele a sok mellévágás miatt 'nyakata' kap jó hamar s aztán egyszer egy nagy csapásra eltörik.

Van is kímélődés, amíg a fejszében bentszorult csonkot kipiszkáljuk. Az ilyen fejszenyel eltörés nemcsak annak kellemetlen, aki maga egy-kettőre mást tud csinálni helyette (mert rendszeren ép a legsürgősebb munka alkalmával törtenek!), hanem annál bosszantóbb, aki mással szokta megcsináltatni, ami nemcsak pénzbe, hanem egy csomó vellejáró kellemetlenséggel is társul. A fejszenyelet szinte örökéletűvé lehet tenni egy kicsi bádogdarabkával, amelyet apró szegekkel odaszegezünk, ahol a nyél kopni szokott. Erre a

A címzés helye:

Str. Elisabeta 6
Cluj
tand
DR. BALOGH ERNO URNAK

Itt a május, édes hónap,
Süt a bõ, csalogató nap.
Mindig május hóban érzed,
Mégis jó és szép az élet.

célra bármilyen konzerv, szardiniás doboz eldobott fedele is jó s házilag előállítható, mindenféle költség nélkül.

Ez a példa is bizonyítja, hogy mennyire fontos a lapunk által annyiszor hangoztatott elv, hogy legyünk tekintettel mindig a népi apró-cseprõ ügyeskedésekre, amelyeket más népeknél egész bizonyosan mint a fajra »jellemző« találmányoknak tüntetnének fel!

Bontsuk szét az elhasznált melegágyakat!

Az elhasznált melegágyakat szét kell bontani és az trágyázásra kell felhasználni. A melegágyak szétmúzsi almával a melegágyba húzódó lótetüket semmi arattak. Ha erre nem vigyázunk, azt a területet, ahova lhasznált trágyáját kihordjuk, lótetűvel fertek. Az ü.

iktattak h

TANULD MEG!

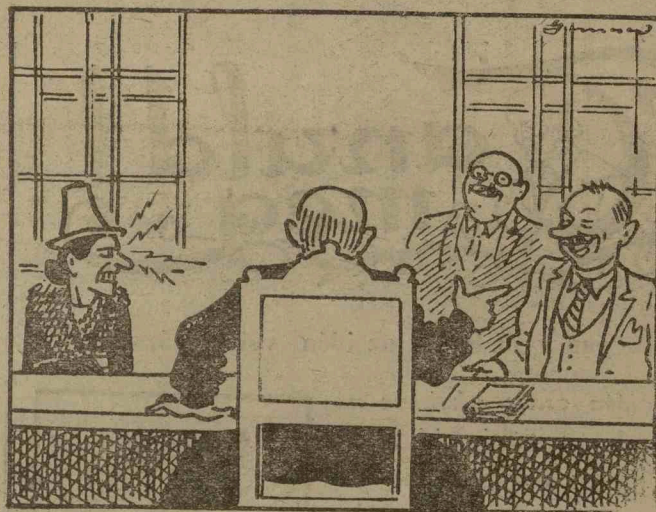

Földmunkánál ha kezünk megvan sérülve, legyünk óvatosak. A földben élnek a merevgörcs kórokozói. Különösen trágyás helyek vannak nagyon fertőzve. A sebbe jutó fertőző csirák merevgörcs betegséget okoznak, amely halállal végződik.

Milyen betegséget okozhat az ülõ foglalkozás?

Ha tekintetbe vesszük, hogy a szervezet hogyan viselkedik az ülõ és állva végzett foglalkozások kártételeivel szemben, megállapíthatjuk, hogy az ülõ foglalkozások általában több bajt okoznak, mint azok a foglalkozások, amelyeket állva szoktak végezni. Mert igaz ugyan, hogy sok állással járó foglalkozás okozhat bokasülyedést, viszertágulást és egyéb bajokat, azonban még mindig több baj származik az állandó ülésbõl. Ez elsõsorban elhízásra vezet. Az ülõfoglalkozás székrekedést és ennek következményeképpen aranyeret okozhat. Ezért tehát azok, akik állandóan ülnek foglalkozásuk közben, nagyon helyesen teszik, ha munkájuk végeztével sokat mozognak szabad levegõn.

Biró előtt.

— Vádlott, maga sikkasztással gyanúsította meg a panaszost, aki a vakok javára gyűjtött.

— Bocsánat, én csak a tiszta igazat mondtam. Azt mondtam, hogy ebből a pénzből a vakok nem fognak látni semmit!